

Datum: 8. 10. 2026

**TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE®**
Slovenian Chamber of Commerce

SPOROČILO ZA JAVNOST

Dunajska cesta 167, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

Matična številka: 2246473000
ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0400 0027 8921 404

Cene hrane v Sloveniji danes nižje kot septembra lani

Ljubljana, 8. oktober 2026 – Na Trgovinski zbornici Slovenije (TZS) se čutimo dolžne odgovoriti na posplošene očitke o »izžemanju« kmetov s strani trgovcev in jih s podatki tudi zavrni. Podatki o gibanju cen namreč kažejo, da se pocenitve prenašajo tudi na trgovske police: septembra 2026 so bile cene hrane v Sloveniji v povprečju za 0,9 % nižje kot septembra lani. Pomembno je tudi poudariti, da razlika med odkupno ceno kmetijskega pridelka in maloprodajno ceno živila vključuje stroške in zaslužke različnih členov verige preskrbe s hrano, zato je ni mogoče pripisati zgolj trgovini.

Ob medijskih objavah po včerajšnji novinarski konferenci Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije poudarjamo, da je treba gibanje cen hrane obravnavati na podlagi podatkov in ob upoštevanju celotne verige preskrbe s hrano. Iz znižanja posamezne odkupne cene ni mogoče sklepati, da razliko do končne cene na polici pobere trgovec.

Pocenitve so prisotne tudi na trgovskih policah

Po podatkih SURS so bile septembra 2026 cene hrane v Sloveniji v povprečju za 0,9 % nižje kot septembra 2025. Med večjimi skupinami živil so se najbolj znižale cene olj in maščob, in sicer za 10,4 %. Sledijo sladkor, slaščice in sladice s 5,5-odstotno pocenitvijo ter mleko, drugi mlečni izdelki in jajca, katerih cene so bile v povprečju nižje za 4,4 %.

V istem obdobju so se cene surovega in polnomastnega mleka znižale za 12,8 %, cene svinjskega mesa za 2,1 %, cene sadja in oreškov pa za 0,8 %. Zato ne moremo pritrditi splošni trditvi, da maloprodajne cene hrane naraščajo tudi ob zniževanju odkupnih cen. Pocenitve so prisotne v več pomembnih skupinah živil, ki sestavljajo vsakodnevno potrošniško košarico.

Prenos sprememb cen ni takojšen niti enak v odstotkih

Spremembe odkupnih cen se v maloprodajne cene ne prenašajo takoj, kar velja tako ob podražitvah kot ob pocenitvah. V analizi mlečne verige smo na TZS ocenili, da ta prenos poteka z zamikom približno štirih do šestih mesecev, in to že večkrat

pojasnili ob vseh opravljenih razpravah tako z varuhom odnosov v verigi preskrbe s hrano kot tudi ostalimi deležniki v verigi, ki temu niso oporekali.

Prav tako ni mogoče pričakovati enake odstotne spremembe odkupne in maloprodajne cene. Odkupna cena pri kmetu predstavlja le del končne cene izdelka. Veriga vključuje tudi odkupovalce, zadruge, živilsko-predelovalno industrijo in druge udeležence, končna cena pa stroške predelave, transporta, skladiščenja, hlajenja, pakiranja in dela ter davke.

Razlika med odkupno in maloprodajno ceno zato ni enaka zaslužku trgovca. To velja tudi pri primerjavah cen pšenice in kruha. Pri mesu pa cena kilograma klavne mase ni neposredno primerljiva s ceno kilograma posameznega obdelanega kosa na trgovski polici.

Primerjave z uvoženimi žvili zahtevajo upoštevanje celotne verige

Višja odkupna cena v drugi državi ne pomeni nujno tudi višje maloprodajne cene končnega izdelka. Večji obseg proizvodnje in predelave, učinkovitejša logistika ter nižji stroški na enoto lahko omogočajo cenovno konkurenčen izdelek tudi ob višjem plačilu kmetu. Pomembni so tudi nabavni pogoji, količine in število posrednikov.

Pri primerjavah je treba preveriti, ali gre za enakovredne izdelke glede na kakovost, sestavo, pakiranje in blagovno znamko ter ali primerjamo redne ali akcijske cene. Zaradi odprtosti slovenskega trga in nizke samooskrbe pri določenih kmetijskih pridelkih na domače cene pomembno vplivajo tudi ponudba, povpraševanje in gibanje cen na evropskih trgih.

Potrebujemo ukrepe za konkurenčnost celotne verige

Na Trgovinski zbornici Slovenije že več kot desetletje pozivamo pristojne organe in deležnike k sprejetju ukrepov, ki bodo izboljšali konkurenčni položaj celotne verige preskrbe s hrano. Zagotovo je bil prvi korak vlade v pravo smer sprejem subvencioniranja za nakup in namestitev pnevmatik ter pomoč kmetijstvu za nakup t.i. kmečke nafte.

Ponovno predlagamo čimprejšnjo uveljavitev nižje, 5-odstotne stopnje DDV za osnovna žvila, tudi za semena, sadike in gnojila, kar pa bi bilo že v veljavi, če ne bi bil razvojni zakon predmet odločanja na referendumu. Pri tem mora razprava o cenah hrane temeljiti na primerljivih podatkih in upoštevanju stroškov vseh členov te verige. Le tako lahko oblikujemo ukrepe, ki bodo izboljšali položaj slovenskih kmetov, zadrug, živilsko-predelovalne industrije, trgovine in potrošnikov.

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE